

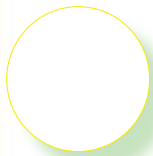
moj novi minimulti

Majkin dan i zbudjene živine

Majkin dan

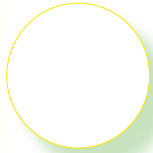
Kada se veseli mama? Nacrtaj 😊 ili ☹️ u kolobar!

1: Ja se učim pjesmicu.

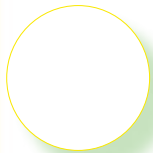
2: Ja pijem sve slatkarije.

3: Ja bižim kroz cijeli stan.

4: Ja slikam za majku sliku.

5: Ja trgam cvijeće za majku.

6: Ja pripravam stol za ručenje.

Cvijeće na sinokoši

Gdo sam ja?

Ja sam cvijeće, koje skoro svagdir raste. Cvatem žuto, a moj cvijet sidi u većoj košarici. Žbričak ima mlični sok. Od mojih mladih listov se more načiniti dobra salata. Ja sam _____.

Ja cvatem od maja do oktobra. Nastanem 30 cm do 60 cm visoka. Najti me moreš na svakoj sinokoši. Cvatem bijelo, a u sredini košarice žuto. Ja sam _____.

Ja imam črljen cvijet i škuri prašnik. Cvijet mi raste na dužičkom žbričku. Ja sam _____.

Ja rastem od maja do julija na sinokoši. Ja ljubim mokro ili pješćano tlo. Farba mojega cvijeta je plava ili ljubičasta. Cvijet izgleda kot mali zvon. Ja sam _____.

Čitati opis cvijeća; povezati kipe, opise i ime cvijeća;

Vidi: To kanim znati 2, str. 58 Danijel pozna kitice (knjiga i kvartet)

Ča/Što moja mama djela

Glej slike, čitaj i tvori rečenice i pofarbaj!

Mama **mora** moliti Oče naš.

Mama **mora** popraviti zadaću.

Mama **mora** tiglati plundre.

Mama **mora** kuhati objed.

Mama **mora** prati opravu.

Mama **mora** čistiti cipele.

Mama **mora** pojtii na djelo.

To sve i još čuda već
moja mama djela.

Moja mama je najbolja.

Hvala, mama!

Čitanje i proširenje rječnika:
upotrijbljavati rič „mora“; tvoriti analogne rečenice.

Ča/Što moja mama djela

Glej slike, čitaj, premišljavaj i poveži!

popraviti

peljati

zadaću

plundre

tiglati

čistiti

stan

Oče naš

moliti

kuhati

jilo

divičicu

M
a
m
a

m
o
r
a

č
u
d
a

d
j
e
l
a
t
i

A ča / što tvoja mama još sve djela?

Govor / Razmišljanje: asociirati glagole i imenice sa slikom odgovoriti na pitanje i pitati jedan drugoga na isti način.

Majuški kebar/Čebogar

Ove moreš najti informativni tekst!

Predstavi si, da dojde tvoj učitelj ili tvoja učiteljica u razred i veli: „Dica, danas imate slobodno, morate brati/sabirati kebre / čebogare!“ To skoro nije za vjerovati, ali prije je bilo tako: Školari su prije imali slobodno, da moru sabirati majuške kebre / čebogare.

Kebar/Čebogar, koga danas nek samo rijetko vidimo, je prije bio velika skrb. Tisuće i tisuće kebrov/čebogarov je letilo kroz zrak i mogli su u samo nekoliko uri požerati cijelo lišće jednoga stabla. Hrast, bukva, kostanj i različno voćno stabalje su im bili najmilija hrana. Kroz njihov neumorni glad napravili su strahovitu škod. Ali ov strahoviti glad se ne najde samo kod odrasloga kebra/čebogara, nego već davno prije:

Kad zagledaš jednoga letećega odrasloga kebra/čebogara, onda moraš znati da je on već mnoga ljeta prebavio pod zemljom. Ženski kebar/čebogar naime znese svoja jaja u zemlju. Za 4-6 tajedan se iz njih zležu male ličinke ili črvići (Larven). Ove ličinke živu sada 2-3 ljeta pod zemljom i su vrlo požrte. One se hranu od žilja, ko/koje pregrizu svojim oštrimi zubi. Oko 8 misec prije nego kebar/čebogar stupi na svitlo, se on zakukulji (verpuppen). U miseci maju i juniju letu odrasli kebari/čebogari kroz svit. Ali njihov žitak dura sada samo još 4 tajedne. **Oko 80 jaj znese kebar/čebogar pod zemlju (1).**

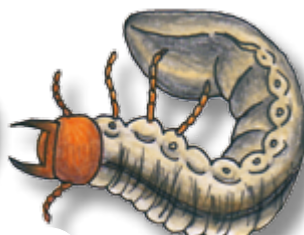
1

kebar/čebogar

2

ličinka

3

kukuljica

4

kebar/
čebogar

Detektiv u prirodi/naturi

*Pročitaj točno, zatim možeš pošli u vrst
i iskatli slijede kebrov/čebogarov!*

Ako si dobro pročitao/-la tekst o kebru, onda odgovori sada na ova pitanja. Za svaki dobar odgovor smiš pofarbati jednoga kebra/čebogara na strani.

- 1.) Kebri/Čebogari su hasnoviti u naturi.
Je ovo istinito? **a) da** **b) ne**
- 2.) Prije dica nisu imala škole, kad su morala sabirati kebre/čebogare. Je ovo pravilno? **a) da** **b) ne**
- 3.) Ko/koje stabalje kebrri/čebogari najvolu?
a) bor i jelvu **b) hrast i kostanj** **c) različno povrće**
- 4.) Kade prebavi kebar/čebogar najveći dio svojega života?
a) pod zemljom **b) u zraku** **c) na stablu**
- 5.) Koliko jaj znese ženski kebar/čebogar u zemlju?
a) 8 **b) 80** **c) 800**
- 6.) Za 4-6 tajedan se iz jaj izleže
a) odraščen kebar/čebogar **b) puž** **c) ličinka**
- 7.) Ličinka se hrani od
a) žilja **b) zelja** **c) lišća**
- 8.) Kako dugo živi ličinka pod zemljom?
a) 1 ljeto-2 ljet **b) 2-3 ljet** **c) 3-4 ljet**
- 9.) Kako se zove staliž izmed ličinke i kebra/čebogara?
a) kukorica **b) kukovača** **c) kukuljica**
- 10.) Premišljavaj i zabilježi, zač/zašto je danas sve manje kebrov/čebogarov na svitu?

Majuški dijalogi za svaki dan!

Razgovor: Na sinokoši

Martin: Zdravo, Eva!

Eva: Zdravo, Martin!

Martin: Kamo ideš?

Eva: Na sinokošu!

Martin: Ča/Što ćeš djelati na sinokoši?

Eva: Brat ću kitice.

Martin: Komu?

Eva: Mojoj mami!

Martin: Dobra ideja! Morem s tobom?

Eva: Da! Hodi!

Jakob: Zdravo, Marija!

Maria: Zdravo, Jakob!

Jakob: Kako ti ide?

Maria: Hvala, jako dobro. A tebi?

Jakob: Zločesto/Čemerno!

Maria: Zač/Zašto?

Jakob: Kot sigurno znaš, je sutra majkin dan!

Maria: Da! A ča/što je tvoj problem?

Jakob: Ja nimam nijedan dar za moju mamu!

Maria: Ali znaš ča/što?

Jakob: Ča/Što? Reci!

Maria: Hodi s manom na sinokošu!

Jakob: Na sinokošu?

Maria: Da! Onde ćemo skupa nabrati lipe kitice za tvoju mamicu!

Jakob: Dobra ideja! Marija, ti si najbolja!

Maria: Dobro je! Ali sada hodi!

Jakob: Da! Idemo!

Ludi majkin dan

Silvija i Rudi premišljavaju kako bi mogli majki napraviti na majkin dan puno veselja.

Silvija: Sutra je majkin dan! Ja ću se naučiti kratku pjesmicu. To će mamu sigurno razveseliti.

Rudi: Misliš? Dokle se ja nešto napamet naučim je majkin dan jur prošao. *Najednoč vikne majka iz kuhinje.*

Majka: Silvija, prosim poredi sudje u sudoper!

Silvija: Ja sada nimam lazno!

Majka sama poredi sudje u mašinu.

Rudi: Sada mi reci, Silvija! Ča/Što bi mogao ja mami darovati?

Silvija: Ti bi mogao nacrtati lipu sliku!

Rudi: Ja? Ja još nigdar nisam bio dobar slikar!

Majka vikne Rudija.

Majka: Rudi, prosim odnesi prazne floše u pivnicu!

Rudi: Mama, ja sada nimam lazno!

Majka sama odnese prazne floše u pivnicu.

Silvija: Znaš ča/što, Rudi?

Rudi: No, ti se je rasvitalo u glavi?

Silvija: Prestani! Ti još nijednu ideju nisi imao!

Rudi: Dobro je!

Majka još jedanput vikne dicitu.

Majka: Rudi! Silvija! Prosim uredite vaše sobe!

Rudi i Silvija: Mama, mi nimamo lazno!

Najednoč dojde majka u sobu i zdivlje.

Majka: Ludi majkin dan!

Rudi i Silvija: Ludi majkin dan?

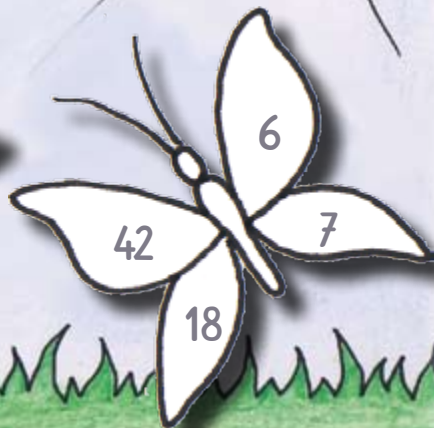
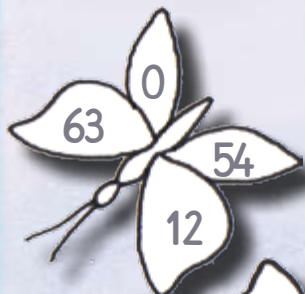
*Znaš li, ča/što su dica pogrišila?
Ča/Što bi mogla bolje učiniti?*

Računska sinokoša

Izračunaj račune u klicica u glavi i pošarboaj mebulje s pravim rješenjem.

Jedan broj je preveć. Kako se zove broj? Broj:

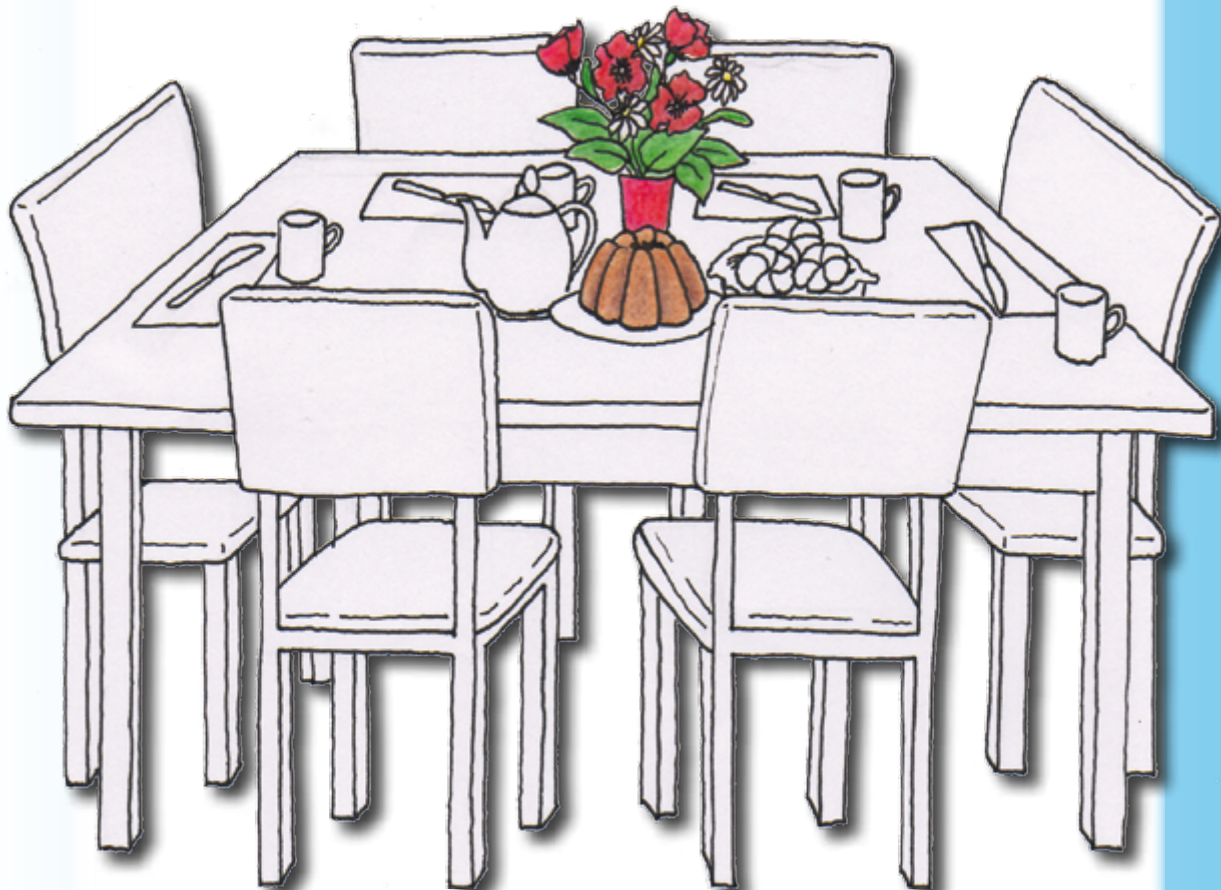

Računska ganjka

Obitelj Veseljak sidi na majkin dan kod stola.

Nato veli tata: „Od 12 ruk falu 4 ruke.“

Koliko ljudi sidi kod stola? _____

Namoljaj ovu situaciju:

- pofarbij pravilni broj stolcev **vidno/blido kafetsko**
- pofarbij stol **škuro kafetsko** (pazi pri noga)
- namoljaj odgovarajući broj ruk **črljeno**
- pofarbij lončiče i kantu **zeleno** a nože **suro**.

Živine na sinokoši

Prekini jednoč igru!

Ti tribaš/pravaš kocku i svo
Počni kod štarka, a gdo j

Kockaj se dva puta!

Poznaš ti ove živine? Neke živine v
se shranile na sinokoši. Išči je! M

Poj pet polji
najzad!

Kockaj se još jednoč!

Igra kockom

Zleti troja polja najpr!

ki igrač jedan čunjak (Kegel)
e prvi u cilju, je dobitnik!

Vozi se pet polji najzad!

vidiš kod igre u krugi, a druge su
lapiši sve živine na črljenu crtu!

Prekini igru dva puta!

GILJ

Nabrojiti živine, ke/koje žive na sinokoši;
nabrojiti i napisati je; razgovor o živina.

Pčele na sinokoši

Bumbar ne smi u pčelinjak!

Potrebno je: karike za tjelovježbu

(toliko kot šolarov + 1 za pčelinjak) = cvijeti

male labde (toliko kot karikov - 1) = nektar

školari = pčele / 1 školar = divlji bumbar

Pčele moraju nektar iz cvijetov otrpiniti u pčelinjak – bumbar je lovi. Pčela, ka/koja je ulovljena, odnese nektar najzad u cvijet i se sama sede u cvijet, ar je ispala iz igre. Pčele su dobile, ako doprimu vas nektar u pčelinjak!

Najbolje u školskom vrtu – ako je razred velik,
onda moru biti 2 ili 3 školari bumbari

Srce od kore

Dar za majkin dan

Ti trebaš:

- jedan kusić kore
- kožni trak
- nož
- ručni svidar (=Handbohrer)

1

Išči jednu lipu i debelu koru od stabla.

2

Izriži nožem srce.
(Pazi, nož je oštar!)

3

Zriži (=schnitze) sada sve strani, da budu glatke.

4

Pažljivo zvtaj ručnim svidarom školju kroz srce!

5

Kroz ovu školju naudi kožni trak i ga zaveži!

6

Sada još moreš zrizati u srce inicijale (= prve slove imena) tvoje mame.

Sada je lančac za mamu gotov!

Materijal: koru od stabla, ručni svidar, nož
Pazi: Nož i ručni svidar su jako oštri!

Križaljka

Ki/Koji dan se sve svečuje u misecu maju?
Dite mora u kocke napisati ka/koja rič je nacrtana.

sunce, voda, oltar, andjeo, misec, Marija, cvijeće, crikva, biblija

Moj **šari** Mozart ima **črljen** nos. Wolfgang ima **bijele** i **sure** vlase. Amadeusove oči su **plave**.
 Usnice su mu **črljene**. Mozartova lica su **rozecka**.
 Obrve su mu **kafecke**. On je **črljeno** i **bijelo** obličan.
 Wolferl ima **bijelu** kosu sa **čрном** vezankom.

Prekopredmetne veze :

Hrvatski: učiti se farbe i dijete tijela, sastaviti rečenice
 Muzički odgoj: tancati menuet (vidi Minimulti 01, str. 14)

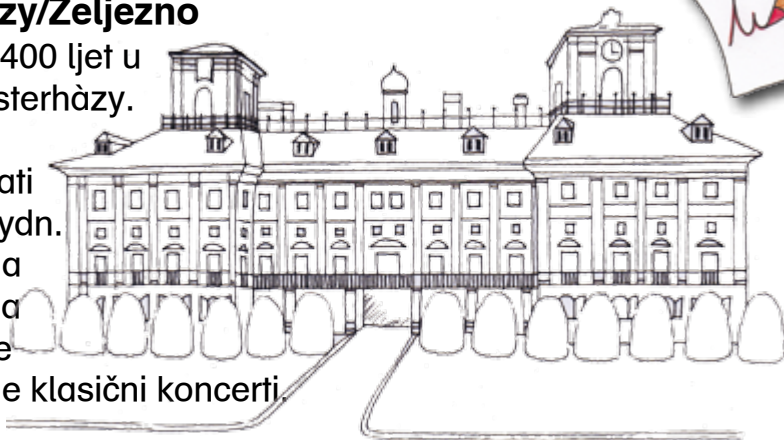
Gradi i dvorci u Gradišću

Poifarbaj grade i dvorac!

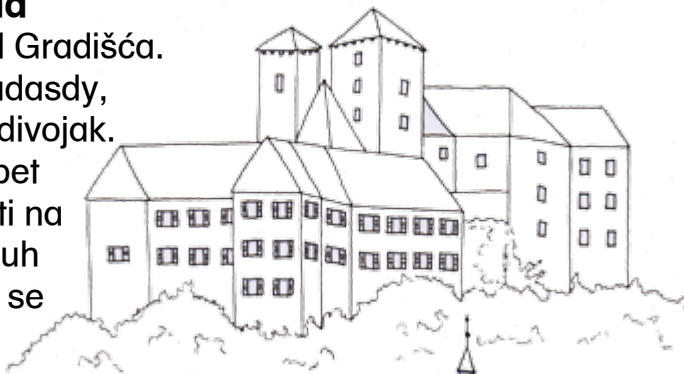
Dvorac Esterházy/Željezno

Ov dvorac je prik 400 ljet u posjedu obitelji Esterházy. Ovde je djelao i komponirao poznati muzičar Jožef Haydn. Haydnova dvorana je najlipša dvorana dvorca. I danas se još održavaju onde klasični koncerti.

Livčanski/Livački grad

Ov grad je najstariji grad Gradišća. Ovde je živila grofica Nadasdy, koja je dala umoriti 650 divojak. Kad je nje muž došao opet domom, je ju dao osuditi na smrt. Povida se, da se duh grofice još javlja. Danas se držu ovde koncerti.

Grad Novi Grad

Ov grad je zidan na ugašenom vulkanu. U muzeju je izloženo oružje. Viditi se moru i jedne od najstarijih orgulov, ke/koje su ugradjene u ladici.

Čitati opis grada ili dvorca;
poifarbati kip pomoću slike;
Vidi: To kanim znati 3, str. 38 –40

Dica čestitaju mami

Ljubimo te svaki dan, ne samo na majkin dan!

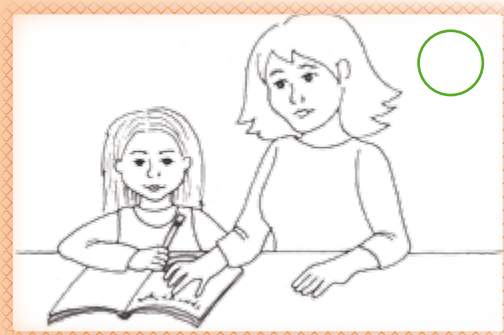
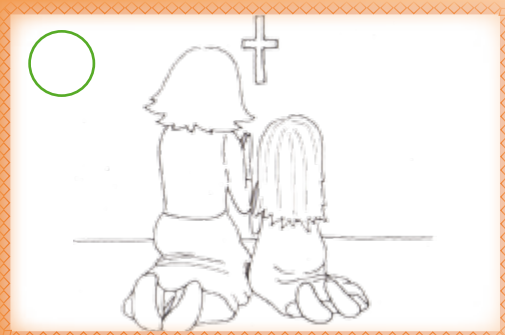
Napiši odgovarajuće broje u kipe i pofarbaj je!

1. Mama tigla moje hlače.

2. Mama kuha špagetije.

3. Mama se uči s manom za školsko djelo.

4. Mama moli s manom.

Majkin dan: dodijeli slike rečenicam
i razgovarati se o djelu majke

Za Majkin dan

Nicole Varga

Za Maj-kin dan smo do-šli mi, i če - sti - ta - mo sad svi.

Dra-ga maj-ka na - ša že - lja: Ču - da sri - će i ve - se - lja!

Da, to že - lji - mo i mi če - sti - ta - mo.

- 1) Za Majkin dan smo došli mi,
i čestitamo sad svi.

Draga majka naša želja:
Čuda sriće i veselja!
Da, to željimo i mi čestitamo.

- 2) Jur procvale su kitice,
nabrali smo najlipše.

Draga majka naša želja:
Čuda sriće i veselja!
Da, to željimo i mi čestitamo.

Jačka: čitati i božati tekst
pojedine dijele upoznati i ponoviti

minimulti novi moj

Smišice

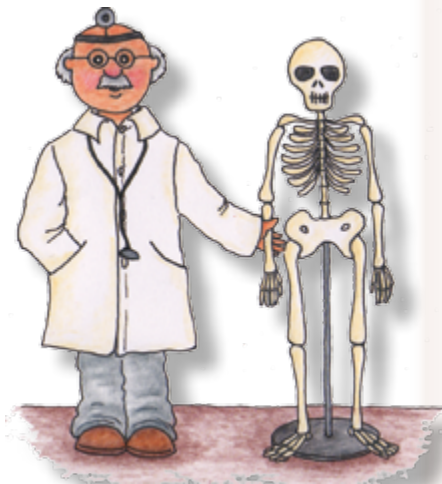
„Ti, mama, jučer je naš učitelj Ivicu domom poslao, kad si nije oprao ruke.“
 „A je ča/što hasnilo?“ – „Sigurno, danas je pol razreda došlo umazano u školu!“

Čitaj
s mamom!

Skelet pohodi vračitelja. Vračitelj maše i veli: „Žao mi je! Prekasno ste!“

Mali komar je imao svoj prvi izlet. Odletio je domom i rekao roditeljem: „Jako je bilo uspješno. Svi ljudi su svenek božali kad su me zagledali!“

„Mama, zač/zašto nosi zaručnja na veselju/piru bijelu halju?“, pita Liza.
 „Kad je bijelo farba radosti!“
 „A zač/zašto onda nosi zaručnjak črnu pratež?“

Dvi mišice se razgovaraju. „Ja imam novoga prijatelja!“, povida prva mišica.
 „Imaš li jedan foto pri sebi?“, pita druga.
 „Da! Poglej si!“ „Ali ovo je šiš-miš!“, se smije druga mišica.
 „A meni je povidao da je pilot!“

Naš tip: CD-ROM

„Kvizomenija“

U četvrtom razredu Panonske gimnazije Gornja Pulja se je u okviru podučavanja rodila ideja stvoriti igru, kviz, spodobno aktualnoj televizijskoj emisiji «Millionenshow».

Školari i školarice su puni oduševljenja sastavili pitanja i 4 moguće odgovore svakomu pitanju. Igra je predviđena za dcau od 10 do 18 ljeta.

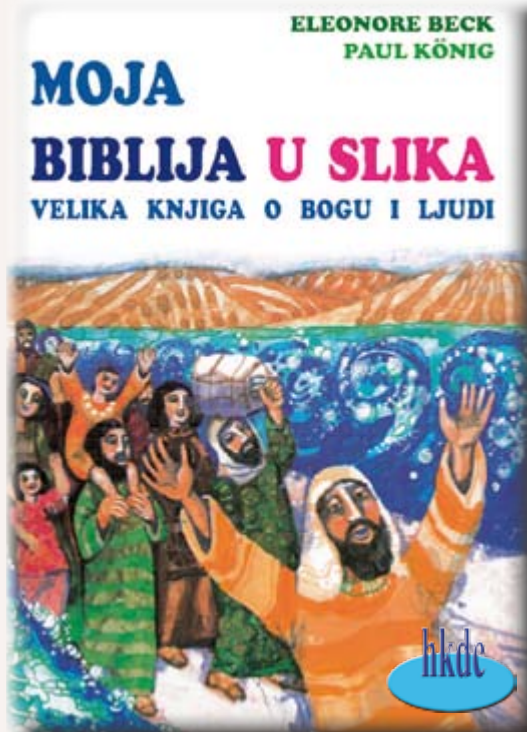
Naš tip: Knjiga miseca

„Moja biblija u slika“

Ovo je biblija ka/koja govori djetetu

- ku/koju dite more razumiti
- ka/koja čuva sveti tekst
- ka/koja približava djetetu „odaljen“ tekst
- ka/koja kaže kako se more živiti - danas i sutra.

„Moja dičja Biblija“ sadržava 59 pripetenj iz Staroga i 46 pripetenj iz Novoga zakona ke/koje povida Elenore Beck i 84 kipe u farbi Paula Königa.

Kompjutorski „a-b-c“

Neki od vas se rado razgovaraju međusobno o kompjutori. U tom «svitu», ako kaniš biti «cool», se upotribljava posebni jezik. Ov jezik sadržava čuda kratic. Misliš, da sve kratice poznaš? Ovde ćeš najti neke primjere i njihovo značenje.

Attachment – Dodatak:

Kad ti tvom prijatelju ili tvojoj prijateljici jedno pismo pišeš, rado dodaš jedan foto ili sliku.

Ovo se zove dodatak.

Tako je i kad pišeš jedan e-mail.

Kod elektronske pošte isto moreš sliku ili jedan file dodati, koga primatelj na svojem kompjutoru more otpriti.

Byte:

Ov izraz dolazi iz engleskoga,

sastavlja se iz riči «bit» i «eight».

To znači osam bitov. Osam bitov je jedna informacijska jedinica.

Nastavit ćemo u slijedećem broju minimultija!

Kazalo

Majkin dan	2
Cvijeće na sinokoši	3
Ča/Što moja mama djela.....	4
Ča/Što moja mama djela - poveži.....	5
Majuški kebar	6
Detektiv u prirodi/naturi	7
Majuški dijalogi za svaki dan!	8
Ludi majkin dan.....	9
Računska sinokoša.....	10
Računska ganjka.....	11
Živine na sinokoši	12
Igra kockom	13
Pčele na sinokoši.....	14
Srce od kore	15
Misec maj je posvećen Mariji	16
Križaljka	17
Moj šari Mozart.....	18
Gradi i dvorci u Gradišću.....	19
Dica čestitaju mami	20
Jačka: „Za Majkin dan“	21
Smišice	22
Naši tipi: CD Kvizomenija i Moja biblija	23
Kompjutorski „a-b-c“	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - © 2006. HNVŠ

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9

Odgovorno uredništvo: Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Heli, Buranits Mirijam, Kolonovics Julia, Martovits Michael, Omischl Ester, Schweiger Peter, Trenker Veronika, Varga Nicole, Wukovits Robert

Lektorica: magistra Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću

Ilustracije: Omischl Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare u Gradišću

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom **Bundeskanzleramt** aus Mitteln der Volksgruppenförderung